

Hoofdstuk 1 Algemeen

Definities en toepassingen.

- 9.3 Deze voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen en op alle overeenkomsten die de gebruiker van deze algemene voorwaarden, verder te noemen opdrachtnemer, doet aan of sluit met derden, verder te noemen opdrachtgever.
- 1.2 Van deze algemene voorwaarden kan slechts bij schriftelijk aangegane overeenkomst worden afgeweken.
- 1.3 De voorwaarden worden aangeduid met Voorwaarden voor Cultuurtechnisch-en grondverzetwerk, Meststoffendistributie en Loonwerk in de Agrarische sector, bij afkorting: CUMELA-voorwaarden.

Aanbiedingen

- 2.1 Alle offertes zijn een vrijblijvend aanbod.
- 2.2 Opgegeven levertijden mogen nimmer worden beschouwd als fatale termijnen, tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen.
Rechten industriële en intellectuele eigendom
3. Alle door opdrachtnemer verstrekte tekeningen en andere bescheiden blijven eigendom van opdrachtnemer; tevens geldt onverkort zijn auteursrecht.

Systematiek

- 4.1 Deze voorwaarden bestaan naast een algemeen hoofdstuk, waaronder ook cultuurtechnische en grondverzetwerkzaamheden vallen uit een drietal hoofdstukken met bepalingen voor specifieke werkzaamheden:
  - Agrarisch loonwerk
  - Meststoffendistributie
  - Verhuur van machines zonder personeel
- 4.2 Bij strijdigheid tussen het bepaalde in de hoofdstukken 2 t/m 4 en het bepaalde in hoofdstuk 1, prevaleren de hoofdstukken 2 t/m 4.

Betaling en prijzen

- 5.1 Alle overeengekomen prijzen zijn, behoudens wanneer zulks expliciet anders is vermeld, exclusief omzetbelasting.
- 5.2 Bij overschrijding van de normale arbeidstijden op werkdagen, bij arbeid op zaterdagen en op zon- en feestdagen, dit alles op verzoek van opdrachtgever, zal opdrachtnemer een toeslag op de overeengekomen prijzen in rekening brengen, welke evenredig is het de extra hieruit voortvloeiende kosten.
- 5.3 Bij gebrek aan een reeds overeengekomen vaste prijs geschiedt de vaststelling van de prijs voor de uitgevoerde opdracht volgens de na voltooiing gebleken omvang der verrichte werkzaamheden en geleverde of verbruikte materialen, op basis van de voor het begin van de werkzaamheden door partijen overeengekomen tarieven, of bij gebreke van zodanige vaststelling, op basis van de ten tijde van de oplevering van het werk ter plaatse geldende tarieven.
- 5.4 In het geval van meerdere opdrachtgevers, zijn zij allen hoofdelijk aansprakelijk voor de nakoming van de contractuele verplichtingen.
- 5.5 Het in het voorgaande lid bepaalde is tevens op een gedeeltelijk uitgevoerde opdracht van overeenkomstige toepassing.
- 5.6 Opdrachtnemer is gerechtigd opdrachtgever aanvangskosten in rekening te brengen.
- 5.7 Opdrachtnemer is gerechtigd voor uitvoering van de overeenkomst zekerheid te verlangen van opdrachtgever voor de nakoming van de betalingsverplichtingen.
- 5.8 Opdrachtnemer is gerechtigd prijsstijging van kostprijsbepalende factoren die zijn ontstaan na het totstandkomen van de overeenkomst, doch voor de op/aflevering, aan opdrachtgever door te berekenen.
Indien opdrachtnemer dit doet binnen 3 maanden na het sluiten van de overeenkomst, heeft opdrachtgever het recht de overeenkomst te ontbinden, van welk recht hij gebruik moet maken binnen 8 dagen na kennisgeving van de prijsverhoging.
Ontbinding van de overeenkomst op deze wijze geeft geen der partijen het recht op schadeloosstelling.

Termijn van uitvoering

- 6.1 De opdracht dient te worden uitgevoerd binnen een door partijen overeen te komen termijn.
- 6.2 Opdrachtnemer voert de opdracht uit op de wijze en gedurende een binnen de overeengekomen termijn gelegen tijd, welke hem, rekening houdende met de belangen en voor zoveel mogelijk met de desbetreffende wensen van opdrachtgever, daartoe geschikt voorkomen. Het tijdstip van de uitvoering van de opdracht wordt door opdrachtnemer tijdig aan opdrachtgever medegedeeld.
- 6.3 Overeengekomen termijnen zijn nimmer fatale termijnen en geven in geen geval recht op schadevergoeding, tenzij dit schriftelijk is overeengekomen.

Overmacht

- 7.1 Opdrachtnemer is gerechtigd de uitvoering van zijn verplichtingen op te schorten voor de duur van een overmachtsituatie.
- 7.2 Onder overmacht wordt mede verstaan een omstandigheid die ten tijde van het sluiten van de overeenkomst redelijkerwijze niet te verwachten was en buiten de invloedssfeer van opdrachtnemer ligt. Daaronder wordt mede verstaan: overheidsmaatregelen, bijzondere weeromstandigheden, stakingen, vervoersstremmingen, ziekte, onlusten en of oorlogen, en een toerekenbare tekortkoming in de nakoming en/of overmacht aan de zijde van die personen waarvan opdrachtnemer afhankelijk is voor de fabricage en/of levering van producten.

Omvang van het werk

- 8.1 Opdrachtgever moet ervoor zorgen dat alle vergunningen, ontheffingen en andere beschikkingen die noodzakelijk zijn om het werk uit te voeren tijdig en met de juiste inhoud verkregen zijn.
- 8.2 Opdrachtgever en opdrachtnemer kunnen onderling anders overeenkomen, mits schriftelijk vastgelegd. Wijzigingen in het werk en omstandigheden
- 9.1 Wijzigingen in het werk resulteren in ieder geval in meer-of minderwerk als:
  - a. er sprake is van een wijziging in het ontwerp of bestek;
  - b. de door opdrachtgever verstrekte informatie niet overeenstemt met de werkelijkheid;
  - c. van geschatte hoeveelheden met meer dan 10% wordt afgeweken;
  - d. de normale werktijd, door capaciteitsbelemmerende omstandigheden met meer dan 10% wordt overschreden;
- 9.2 Meerwerk wordt berekend op basis van de waarde van de prijsbepalende factoren die geldt op het moment dat het meerwerk wordt verricht. Minderwerk wordt verrekend op basis van de waarde van de prijsbepalende factoren die gold op het moment van het sluiten van de overeenkomst.
- 9.3 Als het saldo van het minderwerk dat van het meerwerk overtreft, mag opdrachtnemer bij de eindafrekening 10 % van het verschil van de saldi bij opdrachtgever in rekening brengen. Deze bepaling geldt niet voor minderwerk dat gevolg is van een verzoek van opdrachtnemer.

Verplichtingen opdrachtgever

- 10.1 Als opdrachtgever aan opdrachtnemer gegevens verstrekt, mag opdrachtnemer uitgaan van de juistheid hiervan en zal hij zijn aanbieding hierop baseren. Schade voortvloeiend uit onjuistheid of onvolledigheid van deze gegevens komt voor rekening van opdrachtgever.
- 10.2 Opdrachtgever is verantwoordelijk voor de verstrekking van de juiste gegevens omtrent de ligging van kabels en leidingen en dient opdrachtnemer in de gelegenheid te stellen deze te traceren.
- 10.3 Opdrachtgever is verplicht onderzoek te plegen naar, en opdrachtnemer schriftelijk in te lichten omtrent alle omstandigheden, waaronder de ligging en aanwezigheid van obstakels, kabels, leidingen en overige aanwezige belemmeringen en risico's zoals de toestand van de bodem en grond)waterstand, informatie over verontreiniging van de bodem door in het werk voorkomende bouwstoffen en objecten en deze te voorzien van een duidelijke markering.
- 10.4 Opdrachtgever dient in geval van werkzaamheden waarbij ondergrondse obstakels geraakt kunnen worden, ten minste vijf werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden een melding bij het Kabels en Leidingen Informatie Centrum (KLIC) uit te laten voeren. Opdrachtgever dient er zelf op toe te zien dat alle betrokken kabel- en leidingbeheerders reageren.
- 10.5 Indien opdrachtgever niet heeft voldaan of kan voldoen aan het gestelde in de artikelen 10.1 en 10.2, dient hij dit onmiddellijk, doch uiterlijk vijf werkdagen voor aanvang van de overeenkomst, aan opdrachtnemer schriftelijk aan te geven. Opdrachtnemer zal in dat geval zelf op kosten van opdrachtgever het benodigde onderzoek instellen.
- 10.6 Indien opdrachtgever niet in de vorige leden bedoelde informatie heeft verschaft, dan wel niet aan de in artikel 10.3 bedoelde verplichting heeft voldaan, staat deze er voor in dat er op de werklocatie geen kabels, leidingen of andere obstakels aanwezig zijn. Hiermee vrijwaart hij opdrachtnemer van schade die mogelijk aan kabels, leidingen of andere obstakels, alsmede de daaruit voortvloeiende gevolgschade.
- 10.7 Zodra naar het inzicht van opdrachtnemer de weers-en/of werkomstandigheden een negatieve invloed op de kwaliteit van het werk kunnen hebben, is hij verplicht de opdrachtgever daarvan in kennis te stellen. Na ontvangst van deze kennisgeving is opdrachtgever gehouden binnen 2 x 24 uur na de dag van ontvangst aan opdrachtnemer mededeling te doen, of hij diens inzicht wel of niet deelt.
- 10.8 Deelt opdrachtgever het inzicht van opdrachtnemer niet, dan kan hij bij zijn kennisgeving daarvan aan opdrachtnemer, hetzij verlangen dat het werk alsnog binnen de overeengekomen termijn wordt uitgevoerd, hetzij opdrachtnemer aansprakelijk houden voor de schade tengevolge van de niet tijdige uitvoering van de overeenkomst.
- 10.9 Opdrachtgever is verplicht alle beletsel weg te nemen, alsmede opdrachtnemer in te lichten omtrent alle omstandigheden welke tot gevolg hebben of kunnen hebben dat de opdrachtnemer niet in staat is de opdracht in de in artikel 6.1 bedoelde tijd van uitvoering zo snel en goed mogelijk, alsmede zonder schade uit te voeren
- 10.10 Opdrachtgever is gehouden de schade ontstaan door niet-naleving van de in het voorgaande lid bedoelde verplichtingen, door hem aan de opdrachtnemer veroorzaakt, te vergoeden. De nieuwe uitvoering van het werk geschiedt wanneer de planning van opdrachtnemer dit toelaat.
- 10.11 Indien door opdrachtgever aangeleverde materialen op enigerlei wijze vervuild blijken te zijn, waardoor opdrachtnemer extra kosten moet maken, zijn de kosten voor rekening van opdrachtgever.

- 10.12 Door opdrachtgever aangedragen of in opdracht van opdrachtgever af te voeren zaken blijven eigendom en dus voor rekening en risico van opdrachtgever.
- 10.13 Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer tegen alle vorderingen tot vergoeding van (gevolg)schade berokkend aan niet zichtbare eigendommen, als kabels en leidingen, tenzij de ligging daarvan aan opdrachtnemer tijdig en juist en duidelijk was aangegeven, zoals omschreven in de artikelen 0.1 t/m 10.4, of de nodige instructies ter vermindering van schade zijn verstrekt.
- 10.14 opdrachtgever is verantwoordelijk voor het aanleveren van gegevens over de (milieu) kwaliteit van de door opdrachtnemer te ontgraven bodems, dan wel van het door opdrachtnemer te vervoeren materiaal.
- 10.15 opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor de gevolgen van het ontbreken van in artikel 8 benodigde vergunningen dan wel in 10.14 vereiste gegevens.
- 10.16 De kosten van bemonstering en analyses van te ontgraven, te vervoeren of te storten zaken zijn voor rekening van de opdrachtgever, tenzij dit schriftelijk anders is overeengekomen.
- 10.17 Opdrachtgever dient door hem ingehuurd materieel voor 15.00 uur af te melden bij opdrachtnemer indien dit materieel de volgende dag niet meer ingehuurd wordt. Zo niet, dan brengt opdrachtnemer een extra dag huur bij opdrachtgever van ingehuurde materieel in rekening.

Oplevering van het werk

- 11.1 Het werk wordt als opgeleverd beschouwd wanneer:
- opdrachtgever het werk heeft goedgekeurd;
  - het werk door opdrachtgever in gebruik is genomen. Neemt opdrachtgever een deel van het werk in gebruik dan wordt dat gedeelte als opgeleverd beschouwd;
  - opdrachtnemer aan opdrachtgever schriftelijk heeft meegedeeld dat het werk voltooid is en opdrachtgever niet binnen 14 dagen na de mededeling schriftelijk kenbaar heeft gemaakt of het werk al dan niet is goedgekeurd;
  - opdrachtgever het werk niet goedkeurt op grond van kleine gebreken of ontbrekende onderdelen die binnen 30 dagen kunnen worden hersteld of nageleverd en die ingebruikname van het werk niet in de weg staan.
- 11.2 Keurt opdrachtgever het werk niet goed, dan is hij verplicht dit onder opgave van redenen schriftelijk kenbaar te maken aan opdrachtnemer.
- 11.3 Keurt opdrachtgever het werk niet goed, dan zal hij opdrachtnemer in de gelegenheid stellen het werk opnieuw op te leveren. Hij dient opdrachtnemer hierbij een redelijke termijn te gunnen. De bepalingen van dit artikel zijn daarop opnieuw van toepassing.

Aansprakelijkheid

- 12.1 Opdrachtnemer beperkt de aansprakelijkheid tot schade die door opdrachtgever is geleden als gevolg van opzet of grove schuld van opdrachtnemer, en overigens met inachtneming van het hierna volgende.
- 12.2 Schade waarvoor aansprakelijkheid nadrukkelijk is uitgesloten:
- gevolgschade, waaronder o.a. bedrijfsschade, stagnatieschade en gederfde winst;
  - opzichtschaade;
  - schade veroorzaakt door hulppersonen, ingeschakeld door opdrachtgever of derden, ook indien sprake is van opzet of grove schuld;
  - schade die opdrachtgever lijdt door claims van derden
  - structuurbederf van de bodem
- Opdrachtgever dient zich desgewenst zelf tegen deze schade te verzekeren
- 12.3 De aansprakelijkheid wordt overigens beperkt tot het factuurbedrag met betrekking tot de betreffende werkzaamheden.
- 12.4 In afwijking van het vorenstaande geldt dat, indien opdrachtnemer voor de desbetreffende schade verzekerd is, de aansprakelijkheid wordt beperkt tot het op grond van die verzekering uit te keren bedrag.
- 12.5 Desgevraagd zal over de inhoud van de polisvoorwaarden van de afgesloten verzekeringen nadere informatie worden verschaft.

Reclames

- 13.1 Zichtbare gebreken dienen binnen 24 uur na feitelijke afgifte van de zaak of oplevering van het werk schriftelijk aan opdrachtnemer gemeld te worden.
- 13.2 Overige gebreken dienen schriftelijk te worden gemeld binnen bekwame tijd nadat deze zijn ontdekt of redelijkerwijs hadden moeten zijn ontdekt.
- 13.3 Na het verstrijken van deze termijnen vervalt het recht zich op het gebrek te mogen beroepen.
- 13.4 Het indienen van reclame heft de betalingverplichting niet op.

Betaling

- 14.1 Opdrachtgever is gehouden de factuur te betalen binnen de op de factuur vermelde termijn.
- 14.2 Uitgesloten is het recht van opdrachtgever en opdrachtnemer om niet erkende vorderingen met elkaar te verrekenen.
- 14.3 De volledige vordering tot betaling is onmiddellijk opeisbaar als:
- een betalingstermijn is overschreden;
  - opdrachtgever failliet is gegaan, surseance van betaling aanvraagt, of is toegelaten tot een schuldsanering;

- c. beslag op zaken of vorderingen van opdrachtgever is gelegd;
- d. de opdrachtgever (vennootschap) wordt ontbonden;
- e. de opdrachtgever (natuurlijk persoon) onder curatele wordt gesteld of overlijdt.

Openbare weg

- 15.1 Opdrachtgever dient zorg te dragen voor het schoonmaken en schoonhouden van de openbare weg voor, tijdens en na werkzaamheden waarbij de openbare weg gebruikt wordt voor de werkzaamheden. Wanneer hij dit niet doet, is hij gehouden dit opdrachtnemer voor aanvang van de werkzaamheden schriftelijk mede te delen.
- 15.2. Opdrachtnemer is te allen tijde bevoegd zelf het schoonmaken en schoonhouden van de openbare weg ter hand te nemen. De kosten die hij hiervoor maakt brengt hij in rekening bij opdrachtgever, tenzij opdrachtgever met opdrachtnemer overeenkomt dat opdrachtgever voor deze werkzaamheden zorgdraagt.
- 15.3 Opdrachtnemer draagt zorg voor plaatsing van waarschuwborden en is gerechtigd de kosten die hij hiervoor maakt in rekening te brengen bij opdrachtgever.

Levering van goederen

- 16.1 De plaats van levering is de door opdrachtgever bepaalde locatie. Vanaf het moment van levering zijn de goederen voor risico van de opdrachtgever. Hiervan kan slechts bij schriftelijke overeenkomst worden afgeweken.
- 16.2 Behoudens schriftelijk afwijkende overeenkomst komen de kosten van het transport en verzekering voor rekening van opdrachtgever.

Eigendomsvoorbehoud en retentierecht

- 17.1 Opdrachtnemer heeft een eigendomsvoorbehoud als bedoeld in artikel 3:92 BW op alle door hem geleverde zaken terzake van de vorderingen betreffende de tegenprestatie voor door opdrachtnemer aan opdrachtgever krachtens overeenkomst geleverde of te leveren zaken of krachtens een zodanig overeenkomst tevens ten behoeve van de opdrachtgever verrichte of te verrichten werkzaamheden, alsmede terzake van de vorderingen wegens te kort schieten in de nakoming van zodanige overeenkomsten, tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen. Opdrachtgever is verplicht zich te onthouden van ieder handeling die aan voornoemd eigendomsvoorbehoud afbreuk doet, zoals het vestigen van een pandrecht, overdracht aan een derde, verkoop of montage.
- 17.2 Opdrachtnemer heeft een retentierecht op aan hem ter bewerking, reparatie of bewaring aangeboden zaken. In geval opdrachtnemer daarop een beroep doet, vervalt dat recht niet door het stellen van zekerheid door opdrachtgever.

Garantie

- 18 Garantie wordt alleen verleend indien dit nadrukkelijk is overeengekomen en daartoe een schriftelijk garantiebewijs is afgegeven. Indien niet door opdrachtnemer, maar door de fabrikant of een andere leverancier garantie is gegeven is opdrachtnemer bij die overeenkomst geen partij en zal hij desgewenst slechts bemiddeling verlenen bij de afwikkeling van de garantieclaim.

Rechtsforum

- 19.1 Op alle overeenkomsten is Nederlands recht van toepassing.
- 19.2 Voor vorderingen tot € 5.000 is de Rechtbank, sectie kanton, in het arrondissement waar opdrachtnemer gevestigd is, bevoegd.
- 19.3 Vorderingen boven € 5.000,- worden door middel van arbitrage beslecht. Het Instituut voor Agrarisch recht te Wageningen (Postbus 245, 6700 AE Wageningen) is uitsluitend bevoegd.
- 19.4 Partijen kunnen schriftelijk een andere vorm van geschillen-beslechting zoals bijvoorbeeld arbitrage of mediation overeenkomen.

Hoofdstuk 2: Agrarisch Loonwerk

Werkings sfeer

- 20. De bepalingen in dit hoofdstuk gelden, aanvullend op de bepalingen uit de artikelen 1 t/m 19, voor al het agrarisch loonwerk dat opdrachtnemer uitvoert.

Informatieplicht

- 21 Opdrachtgever is verplicht de opdrachtnemer alle informatie te verstrekken die nodig is om de opdracht naar behoren uit te kunnen voeren, zoals:
  - a. de juiste ligging en grootte van het perceel waarop de werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd;
  - b. de status van het perceel (waterwingebied, natuurbeschermingsgebied, etc.);
  - c. de begrenzingen van het perceel met opgave van de zich op de aangrenzende percelen bevindende gewassen en eventuele teeltvrije zones;
  - d. de voor het betreffende gewas schadelijke onkruiden, schimmels, insecten etc. of andere schadelijke elementen waartegen bespuiting wordt gewenst, dan wel dat gespoten moet worden tegen late val van fruit of anderszins;
  - e. omstandigheden, welke op de uit te voeren werkzaamheden van invloed kunnen zijn, zoals grondsoort(en) van het betrokken perceel, rasaanduiding, voorvrucht, bestemming van het gewas,

voorafgaande bespuitingen, bemestingen en dergelijke.

f. Informatie over (grond)besmettingen die van invloed kunnen zijn op voedselveiligheid of anderszins risico voor derden kunnen inhouden

Bespuitingen

- 22.1 Opdrachtnemer voert de bespuiting uit met het (de) gewasbeschermingsmiddel(en) welke hij doelmatig acht, op de wijze en op een tijdstip binnen de overeengekomen termijn, welke hem geëigend voorkomen, onverminderd de bevoegdheid van de opdrachtgever voor zijn rekening en risico anders te beslissen.
- 22.2 Wanneer opdrachtgever het tijdstip voor uitvoering vaststelt, draagt opdrachtgever de schade, welke hieruit mocht voortvloeien.
- 22.3 Opdrachtgever draagt de schade, voortvloeiende uit het feit dat hij:
  - a. onvolledige of onjuiste informatie aan opdrachtnemer heeft verstrekt;
  - b. verzuimt vóór de bespuiting aan opdrachtnemer mededeling te doen van behandelingen welke het gewas niet meer dan 14 dagen vóór de bespuiting heeft ondergaan, zoals rollen, bemesten, voorgaande bespuitingen en dergelijke, waardoor het gewas tijdelijk kwetsbaar is geworden;
  - c. tegen het advies van opdrachtnemer, dat schriftelijk vastgelegd is, in de bespuiting wenst door te voeren;
  - d. zelf het gewasbeschermingsmiddel en/of de hoeveelheid spuitvloeistof, of de concentratie daarvan aangeeft en een dienovereenkomstig gebruik verlangt;
  - e. zelf de gewasbeschermingsmiddelen verstrekt;
  - f. een middel wenst aan te wenden voor gebruik waarvoor het middel niet is toegelaten.
- 22.4 Schade ontstaan door ondeugdelijkheid van het gebruikte water komt ten laste van hem, die het water aanwijst of daarvoor zorg draagt.
- 22.5 Zowel opdrachtgever als opdrachtnemer zijn gebonden de wettelijke bepalingen en de daarop gegronde voorschriften van overheidswege, vastgesteld op het terrein van gewasbeschermingsmiddelen, nauwgezet na te leven.
- 22.6 Schade, ontstaan door niet naleving van een of meer van deze bepalingen of voorschriften, komt voor rekening van degene die met de naleving in gebreke is gebleven.

Hoofdstuk 3 Meststoffendistributie

Definities / termen

- 23.1 De bepalingen in dit hoofdstuk gelden, aanvullend op de bepalingen uit de artikelen 1 t/m 19 voor meststoffendistributie die opdrachtnemer verricht.
- 23.2 Onder meststoffen wordt verstaan: Meststoffen zoals genoemd in de Meststoffenwet.
- 23.3 Meststoffendistributie: het uitvoeren van opdrachten die betrekking hebben op meststoffen, onder andere: afname, vervoer, levering, aanwending.

Werkzaamheden

- 24.1 Een overeenkomst met opdrachtgever komt tot stand nadat deze een opdracht van opdrachtgever schriftelijk of mondeling heeft bevestigd of indien opdrachtnemer is aangevangen met de uitvoering van de opdracht. De overeenkomst wordt geacht tot stand te zijn gekomen op de dag waarop de bevestiging is gedateerd of de dag waarop de uitvoering van de opdracht is begonnen.
- 24.2 Indien na het sluiten van de overeenkomst blijkt dat opdrachtnemer niet aan alle relevante wet- en regelgeving kan voldoen c.q. behoeft te voldoen, is opdrachtnemer gerechtigd de overeenkomst te ontbinden zonder enige verplichting tot schadevergoeding en is opdrachtnemer niet verplicht de betreffende zaak te leveren/af te nemen dan wel de betreffende dienst te verrichten.
- 24.3 Eventueel later gemaakte aanvullende afspraken of wijzigingen binden opdrachtnemer slechts indien zij schriftelijk door hem zijn bevestigd.
- 24.4 Voor transacties waarvoor naar aard en omvang geen aanbieding of opdrachtbevestiging wordt verzonden, wordt de factuur geacht de overeenkomst juist en volledig weer te geven, behoudens reclame binnen drie werkdagen.

Afname / levering / termijnen

- 25.1 Vanaf het tijdstip van het feitelijk afnemen is het afgenomen voor rekening en risico van opdrachtnemer. Vanaf het tijdstip van afleveren op de overeengekomen plaats is het geleverde voor risico van opdrachtgever. Wettelijke vervoersdocumenten zijn hiervan onderdeel.
- 25.2 Leverings- en afnametermijnen, dan wel termijnen voor uitvoering van aanwendingswerkzaamheden, worden door opdrachtnemer bij benadering opgegeven en zijn nimmer fatale termijnen. Opdrachtnemer zal zich voor zover redelijkerwijs mogelijk inzetten om de levering/ afname/aanwending op of binnen de opgegeven termijn te realiseren.
- 25.3 De leverings-, afname- en aanwendingstermijnen gaan in zodra en nadat opdrachtnemer de opdracht heeft aanvaard en de volledige gegevens en al hetgeen de opdrachtgever volgens de overeenkomst dient te voldoen heeft ontvangen.
- 25.4 Opdrachtnemer is ten allen tijde gerechtigd in gedeelten te leveren, of af te nemen.

Prijzen

26. In afwijking op artikel 5.8 is opdrachtnemer bevoegd de opgegeven c.q. overeengekomen tarieven, op grond van de aanbieding c.q. de totstandkoming van de overeenkomst, te verhogen als kostprijsverhogende omstandigheden daar aanleiding toe geven.

Garantie / Kwaliteit

- 27.1 Partijen kunnen onderling schriftelijk bepalen aan welke specificaties de geleverde dan wel afgenomen meststoffen en/of de uitvoering der werkzaamheden dienen te voldoen.
- 27.2 Opdrachtnemer dient voor zover redelijkerwijs mogelijk is al het mogelijke te doen om het genoemde in lid 1 realiseerbaar te maken.
- 27.3 De door opdrachtnemer af te nemen meststoffen mogen geen verontreinigingen, van welke aard dan ook, bevatten.
- 27.4 Alle kosten voortvloeiende uit het feit dat de meststoffen niet voldoen aan de in lid 3 genoemde kwaliteitseisen komen voor rekening van de partij welke de meststoffen levert.

Hoofdstuk 4 Verhuur van machines zonder personeel

28. De bepalingen uit dit hoofdstuk gelden, aanvullend op de bepalingen uit de artikelen 1 t/m 19 voor verhuur van machines.

Inhoud huurovereenkomst

- 29.1 Opdrachtnemer (verhuurder) verbindt zich het overeengekomen werktuig of de overeengekomen machine met uitrusting en goede staat ter beschikking te stellen voor de overeengekomen periode, gelijk de opdrachtgever (huurder) verplicht is het materieel van de aannemer aan te nemen met inachtneming van de overeengekomen termijn en eventueel overeengekomen opzegtermijn.
Bij het in ontvangst nemen van het huurobject dient huurder zorgvuldig het huurobject op deugdelijkheid, gaafheid en volledigheid te onderzoeken. Indien huurder daarbij gebreken of tekorten ontdekt, dient hij deze onverwijld schriftelijk aan verhuurder te melden.
- 29.2 Meeruren worden doorberekend, minderuren worden niet verrekend tenzij anders overeengekomen.

Verplichtingen huurder

- 30.1 Huurder is verplicht het huurobject te gebruiken uitsluitend binnen het kader waarvoor het huurobject naar zijn aard geschikt voor is en alleen voor het doel waarvoor het gehuurd is.
- 30.2 Huurder gebruikt het huurobject met het in acht nemen van de aanwijzingen, die verhuurder hem door middel van instructieboeken e.d. of anderszins verstrekt. Huurder verklaart voldoende ervaring en deskundigheid te hebben met betrekking tot het huurobject.
- 30.3 Huurder inspecteert het huurobject doorlopend op de goede werking en, voor zover niet anders is overeengekomen, verricht hij tijdig het benodigde dagelijks onderhoud voor behoud van de goede werking, één en ander conform de specificaties van de fabrikant.
- 30.4 De kosten van onderhoud en reparatie, alles voor zover deze het gevolg zijn van normale slijtage bij een behoorlijk gebruik overeenkomstig de bestemming, zijn voor rekening van verhuurder.
- 30.5 Huurder treft alle redelijke maatregelen ter voorkoming van beschadiging en/of verlies van het huurobject.
- 30.6 Huurder dient alle gebruikelijke maatregelen te nemen om diefstal van het huurobject te voorkomen. Huurder is aansprakelijk voor diefstal en verduistering van het huurobject.
- 30.7 Huurder is zelf verantwoordelijk voor deskundigheid van de machinist voor het bedienen van het materieel en huurder is verantwoordelijk voor instructie van de machinist.
- 30.8 Huurder is aansprakelijk voor alle schade, hoe ook genaamd en hoe ook aan het huurobject toegebracht of ontstaan tijdens de huurperiode. Na ontdekking van een gebrek, tekort of beschadiging aan het huurobject, zet huurder het gebruik ervan niet voort dan na overleg met verhuurder. Laat huurder (tijdig) overleg met verhuurder na, dan komt of blijft schade als gevolg van voortgezet gebruik voor rekening van huurder.
- 30.9 Huurder is aansprakelijk voor alle schade, hoe dan ook genaamd en hoe ook door het huurobject toegebracht of ontstaan aan zichtbare en niet-zichtbare roerende of niet-roerende zaken/eigendommen van derden (bv. ondergrondse kabels en leidingen.)
- 30.10 Huurder of machinist die het gehuurde object komt halen bij de verhuurder dient zich te legitimeren met een geldig legitimatiebewijs.

Transport

- 31 Huurder is aansprakelijk voor alle schade aan of door het verhuurde tijdens transporten, dus ook tussentijds, die door of in opdracht van huurder worden uitgevoerd, hoe en door wie dan ook ontstaan.

Werkbonnen

- 32 Verhuurder of diens gemachtigde registreert de soort en het aantal gemaakte verhuururen op werkbonnen. De werkbonnen worden wekelijks opgemaakt en door beide partijen voor akkoord ondertekend. Maakt huurder of diens gemachtigde geen gebruik van de geboden gelegenheid toe ondertekening, dan wordt huurder geacht zich met de inhoud van de werkbonnen te verenigen.

Huurperiode, doorverhuur en teruglevering

- 33.1 Het is huurder verboden het huurobject in huur, onderhuur, gebruik of anderszins aan derden ter beschikking te stellen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van verhuurder.
- 33.2 Bij niet tijdige teruglevering van het (gehuurde) materieel na afloop van de huurperiode is de opdrachtgever verplicht de schade voortvloeiende uit deze overschrijding aan opdrachtnemer te vergoeden.

- 33.3 De huurperiode wordt vastgesteld in 1 of meer hele dagen en vangt aan op de dag van aflevering van het huurobject en eindigt op de dag, waarop het huurobject compleet door de verhuurder in ontvangst is genomen.

Prijzen

34. Indien niet anders is overeengekomen zijn de prijzen van verhuur exclusief brandstofkosten en aanvoerkosten.

Verzekering

- 35.1 Huurder dient zich er van te vergewissen dat de machine afdoende verzekerd is voor de werkzaamheden die met de machine worden verricht.
- 35.2 Wanneer huurder het door hem gebruikte werkmaterieel verzekert, moet de aansprakelijkheidsverzekering voor het ingehuurde materieel de verhuurder in haar hoedanigheid van huurder/houder van het werkmaterieel, meeverzekeren. Huurder verleent uitdrukkelijk en onherroepelijk toestemming aan verhuurder om aan die verzekering rechten te ontfemen. Indien dit lid niet wordt nagekomen of huurder een andere verplichting in dit artikel niet is nagekomen, en verhuurder door een derde aangesproken wordt tot het betalen van enige schadevergoeding, is huurder verplicht verhuurder volledig te vrijwaren en verhuurder alles te vergoeden wat verhuurder aan deze derde moet voldoen.
- 35.3 Huurder betaalt het totale eigen risico en alle daaruit voortvloeiende schade, bij enig evenement in relatie tot het huurobject, waarbij een beroep wordt gedaan op de verzekering van de verhuurder.